

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (viies koda)

4. juuli 2024*

Eelotsusetaotlus – Õiguslane koostöö tsiviil- ja kaubandusajades – Kohtualluvus ning kohtuotsuste tunnustamine ja täitmine tsiviil- ja kaubandusajades – Määrus (EL) nr 1215/2012 – Artikli 7 punkt 2 – Kohtualluvus lepinguvälise kahju korral – Kahju tekkimise paik – ELTL artikliga 101 ja Euroopa Majanduspiirkonna lepingu artikliga 53 vastuolus olevaks tunnistatud kokkulepe – Eri liikmesriikides asuvad tütarettevõtjad – Otsene kahju, mis on tekkinud ainult tütarettevõtjatel – Emaettevõtja esitatud kahju hüvitamise nõue – Mõiste „majandusüksus“

Kohtuasjas C-425/22,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Kúria (Ungari kõrgeim kohus) 7. juuni 2022. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 28. juunil 2022, menetluses

MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt.

versus

Mercedes-Benz Group AG,

EUROOPA KOHUS (viies koda),

koosseisus: koja president E. Regan, Euroopa Kohtu president K. Lenaerts viienda koja kohtuniku ülesannetes, kohtunikud M. Ilešič (ettekandja), I. Jarukaitis ja D. Gratsias,

kohtujurist: N. Emiliou,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt., esindajad: *ügyvédek* G. Kutai, D. Petrányi ja Sz. Szendrő,
- Mercedes-Benz Group AG, esindajad: *ügyvédek* K. Hetényi, M. Kovács ja A. Turi ning *Rechtsanwälte* M. Kocí ja C. von Köckritz,
- Tšehhi valitsus, esindajad: M. Smolek, A. Edelmannová ja J. Vlácil,

* Kohtumenetluse keel: ungari.

– Euroopa Komisjon, esindajad: V. Bottka, G. Meessen ja S. Noë,
olles 8. veebruari 2024. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,
on teinud järgmise

kohtuotsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määruse (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (ELT 2012, L 351, lk 1) artikli 7 punkti 2 tõlgendamist.
- 2 Taotlus on esitatud MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt-i (edaspidi „MOL“) ja Mercedes-Benz Group AG vahelises kohtuvaidluses, mille ese on MOLi nõue hüvitada kahju, mida ta väidab olevat kandnud Mercedes-Benz Groupi konkurentsivastaste tegude tõttu, mis pandi toime ELTL artiklit 101 ja 2. mai 1992. aasta Euroopa Majanduspiirkonna lepingu (EÜT 1994, L 1, lk 3; ELT eriväljaanne 11/52, lk 3; edaspidi „EMP leping“) artiklit 53 rikkudes.

Õiguslik raamistik

Määrus (EÜ) nr 864/2007

- 3 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määruse (EÜ) nr 864/2007 lepinguväliste võlasuhte suhtes kohaldatava õiguse kohta („Rooma II“) (ELT 2007, L 199, lk 40) põhjendus 7 on sõnastatud järgmiselt:

„Käesoleva määruse reguleerimisala ja sätted peaksid olema kooskõlas [määrusega nr 1215/2012] ning lepinguliste kohustuste suhtes kohaldatavat õigust reguleerivate õigusaktidega.“

- 4 Määruse artikli 6 „Kõlvatu konkurents ning vaba konkurentsi piirav tegevus“ lõike 3 punktis a on sätestatud:

„Konkurentsi piirava tegevuse tulemusena tekkiva lepinguvälise võlasuhte suhtes kohaldatakse selle riigi õigust, kus turgu mõjutatakse või tõenäoliselt mõjutatakse.“

Määrus nr 1215/2012

- 5 Määruse nr 1215/2012 põhjendustes 15 ja 16 on märgitud:

„(15) Kohtualluvuse eeskirjad peaksid olema hästi prognoositavad ning lähtuma põhimõttest, et tavaliselt on kohtualluvus seotud kostja alalise elukohaga. Seepärast peaks alati olema tagatud kohtualluvus kostja elukoha alusel, välja arvatud teatavatel täpselt määratletud juhtudel, kui vaidluse sisu või poolte autonoomia eeldab teistsugust seost. Selleks et ühiseeskirjad oleksid läbipaistvamad ja et vältida vastuolulist kohtualluvust, peab juriidilise isiku alaline asukoht olema autonoomselt kindlaks määratud.“

(16) Lisaks kostja alalisele elukohale peaks kohtualluvuse määramisel olema ka muid aluseid, mis toetuksid tihedale seosele kohtu ja menetluse vahel või aitaksid kaasa tõrgeteta õigusemõistmisele. Tihe seos peaks tagama õiguskindluse ja hoidma ära võimaluse, et kostja vastu esitatakse hagi liikmesriigi kohtusse, mida ta ei saanud mõistlikult ette näha. See on oluline eelkõige lepinguväliste võlasuhete puhul, mis tulenevad eraelu puutumatus ja isikuõiguste rikkumisest, sealhulgas laimust.“

6 Määruse artikli 4 lõikes 1 on sätestatud:

„Käesoleva määruse kohaselt esitatakse hagi isikute vastu, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, selle liikmesriigi kohtutesse sõltumata nende kodakondsusest.“

7 Määruse artikli 5 lõikes 1 on ette nähtud:

„Isikute vastu, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, võib hagi esitada teise liikmesriigi kohtusse üksnes [II] peatüki 2.–7. jaos sätestatud korras.“

8 Määruse nr 1215/2012 II peatükk „Kohtualluvus“ sisaldab muu hulgas 2. jagu „Valikuline kohtualluvus“. Määruse samasse 2. jakku kuuluva artikli 7 punkt 2 on sõnastatud järgmiselt:

„Isiku vastu, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, võib esitada hagi teises liikmesriigis:

[...]

2) lepinguvälise kahju puhul selle paiga kohtusse, kus kahju tekitanud juhtum on toimunud või võib toimuda“.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

9 Ungaris asuval ettevõtjal MOL on kontrollosalus mitmes tütarettevõtjas, kes asuvad eri liikmesriikides, nimelt Ungaris asuvas Moltrans Kft-s, Horvaatias asuvas INA d.d-s, Itaalias asuvas Panta Distribuzione SpA-s ja Nelsa Srl-is, Austrias asuvas Roth Energie GmbH-s ning Slovakkias asuvas Slovnaft a.s-is.

10 Komisjon tegi 19. juulil 2016 otsuse C(2016) 4673 (final), milles käsitletakse ELTL artikli 101 ja EMP lepingu artikli 53 kohast menetlust (juhtum AT.39824 – Veokid) (ELT 2017, C 108, lk 6).

11 Selles otsuses tuvastas komisjon keelatud kokkuleppe, milles osalesid Mercedes-Benz Group ja 15 rahvusvahelist veokitootjat. Ta leidis, et kokkulepe, mille eesmärk oli hindade kooskõlastamine keskmise suurusega veokite ja raskeveokite brutohinnakirjade tasandil, kujutab endast ELTL artikli 101 ja EMP lepingu artikli 53 – mille kohaselt on kartellid ja muu piirav kaubandustegevus keelatud – vältavat rikkumist. Komisjon leidis, et rikkumine kestis 17. jaanuarist 1997 kuni 18. jaanuarini 2011 ja hõlmas kogu Euroopa Majanduspiirkonda.

12 MOLi tütarettevõtjad ostsid või liisid rikkumise ajal kaudselt Mercedes-Benz Groupilt kokku 71 veokit.

- 13 MOL esitas 14. oktoobril 2019 Fővárosi Törvényszékile (Pealinna Budapesti kohus, Ungari) Mercedes-Benz Groupi vastu kahju hüvitamise hagi, mida ta põhjendas väitega, et talle on tekitatud kahju, mis on võrdne lisakuluga, mida tema tütarettvõtjad alusetult maksid konkurentsivastase tegevuse tõttu, mille eest komisjon karistuse määras.
- 14 Hagi tugines MOL mõistele „majandusüksus“. Ta tugines seega Ungari kohtute rahvusvahelisele pädevusele määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 alusel, väites, et tema asukoht kui temast ja tema tütarettvõtjatest koosneva kontserni majanduslike ja varaliste huvide kese on paik, kus on toimunud „kahju tekitanud juhtum“ selle sätte tähenduses.
- 15 Mercedes-Benz Group esitas pädevuse puudumise vastuväite, leides, et kohtul, kelle poole on pöördutud, ei saa viidatud sätte alusel pädevust olla.
- 16 Fővárosi Törvényszék (Pealinna Budapesti kohus) nõustus selle vastuväitega ning leidis, et määruse nr 1215/2012 artikli 7 punktis 2 sätestatud valikulise kohtualluvuse reeglit tuleb tõlgendada kitsalt ja seda saab kohaldada üksnes juhul, kui kohtu, kelle poole on pöördutud, ja vaidluse eseme vahel on eriti tihe seos. Ta tuvastas sellega seoses, et kunstlikult kõrgeid hindu ei maksnud mitte MOL, vaid tema teistes Euroopa Liidu liikmesriikides asuvad tütarettvõtjad, kellele kõnealune konkurentsimoonus seega kahju tekitas. MOLile tekitatud kahju oli aga puhtalt rahaline kahju, mis ei võimaldanud käsitada MOLi registrijärgset asukohta paigana, kus kahju tekitanud juhtum oli toimunud määruse artikli 7 punkti 2 tähenduses, ning sellest ei piisanud Ungari kohtu pädevuse tunnustamiseks.
- 17 Selle kohtu otsust kinnitas apellatsioonistmes Fővárosi Ítéltábla (Pealinna Budapesti apellatsioonikohus, Ungari), kes leidis, et Euroopa Kohtu praktika kohaselt on majandusüksuse teooria kohaldatav üksnes selleks, et tuvastada vastutus konkurentsioiguse rikkumise eest, ning et sisuliselt ei saa kahjustatud pool sellele tugineda kohtualluvuse kindlaksmääramisel. Ta märgib, et vastavalt 21. mai 2015. aasta kohtuotsusele CDC Hydrogen Peroxide (C-352/13, EU:C:2015:335) tuli selle määruse artikli 7 punkti 2 kohane kohtualluvus kindlaks määrata kahjustatud ettevõtja, mitte tema emattevõtja asukoha alusel.
- 18 MOL esitas Kúriale (Ungari kõrgeim kohus) kassatsioonkaebuse, milles palus tühistada Fővárosi Ítéltábla (Pealinna Budapesti apellatsioonikohus) kohtumääruse ja jätkata menetlust kohtutes, kelle poole oli varem pöördutud.
- 19 MOL väitis sisuliselt, et majandusüksuse teooria on Ungari kohtute pädevuse hindamisel põhikohtuasjas asjakohane ning kuna tal on ainukontroll kontserni üle, mille ta moodustab koos oma tütarettvõtjatega, on ta viimaste tegevusega otseselt seotud, olgu see tegevus kasumlik või kahjumlik.
- 20 Mercedes-Benz Group vastas, et põhikohtuasja hageja ei ole ostnud ühtegi veokit, mida kõnealune keelatud kokkulepe puudutas, ning seega ei ole talle tekkinud mingit kahju. Lisaks väitis ta, et majandusüksuse teooria ei ole Ungari kohtute pädevuse kindlaksmääramisel kohaldatav ja Euroopa Kohtu praktika ei toeta sellist lähenemisviisi.
- 21 Sellega seoses märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et Euroopa Kohtu praktika võimaldab konkurentsivastase tegevuse tõttu kannatanul esitada kahju hüvitamise hagi ühe või teise juriidilise üksuse vastu, kes moodustavad ühe majandusüksuse. Euroopa Kohus ei ole määruse

nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 tõlgendamisel siiski veel võtnud seisukohta küsimuses, kas majandusüksuse teooriale saab õiguspäraselt tugineda, kui see üksus on konkurentsivastase rikkumise tõttu kannatanu, mitte selle toimepanija.

22 Neil asjaoludel otsustas Kúria (kõrgeim kohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kui emaettevõtja esitab kahju hüvitamise hagi, et saada hüvitist konkurentsivastase tegevusega seotud kahju eest, mis on tekkinud ainult tema tütarettvõtjatele, siis kas kohtualluvus võib põhineda emaettevõtja asukohal kui paigal, kus kahju tekitanud juhtum [määruse nr 1215/2012] artikli 7 punkti 2 tähenduses on toimunud?

2. Kas [määruse nr 1215/2012] artikli 7 punkti 2 seisukohast on asjakohane see, et põhikohtuasjas kõne all olevate erinevate ostude ajal ei kuulunud teatud tütarettvõtjad emaettevõtja kontserni?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

Esimene küsimus

23 Esimese küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 tuleb tõlgendada nii, et mõiste „paik, kus kahju tekitanud juhtum on toimunud“ hõlmab selle emaettevõtja registrijärgset asukohta, kes esitab hagi sellise kahju hüvitamise nõudes, mis on tekkinud ainult tema tütarettvõtjatele kolmanda isiku konkurentsivastase tegevuse tõttu ELTL artikli 101 tähenduses, kui väidetakse, et emaettevõtja ja tütarettvõtjad kuuluvad samasse majandusüksusesse.

24 Sissejuhatuses väärrib meeldetuletamist, et nagu nähtub väljakujunenud kohtupraktikast, ei tule liidu õigusnormi tõlgendamisel arvesse võtta mitte ainult normi sõnastust, vaid ka selle konteksti ning vastava õigusaktiga taotletavaid eesmärke, mille osa norm on (vt eelkõige 8. veebruari 2024. aasta kohtuotsus Inkreal, C-566/22, EU:C:2024:123, punkt 15).

25 Mis puudutab määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 sõnastust, siis ilmneb sellest sättest, et isiku vastu, kelle alaline elu- või asukoht on liikmesriigis, võib esitada hagi teises liikmesriigis lepinguvälise kahju puhul „selle paiga kohtusse, kus kahju tekitanud juhtum on toimunud“.

26 Euroopa Kohus on korduvalt leidnud, et mõiste „paik, kus kahju tekitanud juhtum on toimunud“ nõukogu 22. detsembri 2000. aasta määruse (EÜ) nr 44/2001 kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (EÜT 2001, L 12, lk 1; ELT eriväljaanne 19/04, lk 42) artikli 5 punkti 3 tähenduses, mis vastab määruse nr 1215/2012 artikli 7 punktile 2, viitab nii kahju tekkimise kui ka kahju põhjustanud sündmuse paigale, mistõttu kostja vastu võib hageja valikul hagi esitada neist ühe või teise paiga kohtule (15. juuli 2021. aasta kohtuotsus Volvo jt, C-30/20, EU:C:2021:604, punkt 29 ja seal viidatud kohtupraktika).

27 Euroopa Kohtul on juba olnud võimalus täpsustada 29. juuli 2019. aasta kohtuotsuses Tibor-Trans (C-451/18, EU:C:2019:635, punkt 33), mis puudutas sama konkurentsivastase tegevuse kahjustab, asub liikmesriigis, mille territooriumil väidetav kahju tekkis, tuleb asuda seisukohale, et kahju

tekkimise paik määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 kohaldamise seisukohast asub selles liikmesriigis (vt selle kohta ka 15. juuli 2021. aasta kohtuotsus Volvo jt, C-30/20, EU:C:2021:604, punkt 31).

- 28 Lisaks leidis Euroopa Kohus, et mõistet „paik, kus kahju tekitanud juhtum on toimunud“ ei saa tõlgendada nii laialt, et see hõlmaks kõiki kohti, kus võib täheldada niisuguse teo kahjulikke tagajärgi, mis on juba põhjustanud tegelikult tekkinud kahju mõnes teises kohas. Seetõttu täpsustas kohus, et seda mõistet ei saa tõlgendada nii, et see hõlmab paika, kus kannatanu väitel tekkis talle varaline kahju veel pärast seda, kui teises riigis oli juba tekkinud ja tekitatud talle esmane kahju (29. juuli 2019. aasta kohtuotsus Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, punkt 28 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 29 Euroopa Kohus leidis samuti, et määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 alusel ei saa tekkida kohtu pädevust kahju suhtes, mis on üksnes niisuguse kahju kaudne tagajärg, mis alguses tekitati teistele isikutele, kes olid otsesed kannatanud seoses kahjuga, mis tekkis erinevas paigas kui see, kus hiljem tekkis kahju kaudsele kannatanule (vt selle kohta 29. juuli 2019. aasta kohtuotsus Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, punkt 29 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 30 Eelotsusetaotlusest nähtub, et käesolevas asjas kandsid otseselt üksnes eri liikmesriikides asuvad tütarettevõtjad MOLi viidatud kahju, st lisakulu, mida tasuti põhikohtuasjas kõne all oleva 71 veoki ostmisel või liisimisel kunstlikult kõrgete hindade tõttu tulenevalt salajastest kokkulepetest, mis kujutavad endast ELTL artikli 101 ühte ja vältavat rikkumist.
- 31 Seega tuleb tõdeda, et rahvusvaheliselt ja territoriaalselt on põhikohtuasjas kõne all oleva kahju tekkimise paiga alusel pädev kas kohus, kelle tööpiirkonnas tütarettevõtja, kes leiab, et talle on kahju tekitatud, ostis või liisis nende kokkulepetega seotud kaupa, või juhul, kui tütarettevõtja ostis või liisis kaupa mitmes kohas, siis kohus, kelle tööpiirkonnas on tütarettevõtja registrijärgne asukoht.
- 32 Kuigi MOL ei omandanud ise selliseid veokeid ning talle ei tekkinud seega selle rikkumise tõttu otsest kahju, väidab ta, et mõistet „paik, kus kahju tekitanud juhtum on toimunud“ tuleb tõlgendada konkurentsioiguses kasutatavast mõistest „majandusüksus“ lähtudes.
- 33 Selle kohta tuleb märkida, et üldiselt leitakse, et emaettevõtja ja tema tütarettevõtja moodustavad ühe majandusüksuse, kui esimene mõjutab viimast otsustavalt ja tütarettevõtja ei tegutse iseseisvalt (vt selle kohta 27. aprilli 2017. aasta kohtuotsus Akzo Nobel jt vs. komisjon, C-516/15 P, EU:C:2017:314, punktid 52 ja 53, ning 6. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus Sumal, C-882/19, EU:C:2021:800, punkt 43).
- 34 Sellises olukorras peetakse kogu kontserni „ettevõtjaks“, kellele on suunatud konkurentsioiguse normid, mille järgimise eest kontserni liikmed ühe tervikuna solidaarselt vastutavad (vt selle kohta 6. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus Sumal, C-882/19, EU:C:2021:800, punktid 39–44 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 35 Käesoleval juhul väidab MOL, et kuna konkurentsioiguse rikkumine toob kaasa solidaarvastutuse majandusüksuses tervikuna, tuleb sama põhimõtet kohaldada ümberpöörduvalt, kui esitatakse kahju hüvitamise nõue konkurentsioiguse rikkumise tõttu, mis kahjustab majandusüksuse ühte liiget.

- 36 MOL leiab, et mõistel „majandusüksus“ ei saa olla erinevat tähendust olenevalt sellest, kas asjaomane ettevõtja on hageja või kostja. Järelikult tuleb emaettevõtja registrijärgset asukohta määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 kohaldamisel pidada „kahju tekkimise paigaks“, isegi kui otsene kahju tekkis ainult selle emaettevõtja tütarettevõtjatel.
- 37 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 71–73 märgib, tuleb kõigepealt tõdeda, et Euroopa Kohtu praktika ei toeta MOLi argumente. Seejärel tuleb märkida, et need on vastuolus määruse nr 1215/2012 artikli 7 punktis 2 sätestatud kohtualluvuse reegli aluseks olevate põhimõtetega, nimelt kohtualluvuse reeglite läheduse ja etteaimatavuse ning kohtualluvuse ja kohaldatava õiguse kooskõla eesmärgiga. Lõpuks ei takista võimalust nõuda konkurentsioiguse rikkumisega tekitatud kahju hüvitamist see, kui majandusüksuse teooriat ei kohaldata „kahju tekkimise paiga“ kindlaksmääramisel määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 kohaldamise eesmärgil sellistel tingimustel nagu põhikohtuasjas.
- 38 Mis puudutab kohtualluvuse reeglite läheduse ja etteaimatavuse eesmärke, siis nähtub Euroopa Kohtu praktikast esiteks, et selle liikmesriigi kohtutel, kus asub kahjustatud turg, on parimad eeldused selliste kahju hüvitamise hagide läbivaatamiseks, ja teiseks võib konkurentsivastase tegevusega tegelev ettevõtja mõistlikult eeldada, et tema vastu esitatakse hagi selle paiga kohtusse, kus tema tegevus on vaba konkurentsireegleid rikkunud (29. juuli 2019. aasta kohtuotsus Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, punkt 34).
- 39 Lisaks peaksid määruse nr 1215/2012 põhjenduse 15 kohaselt kohtualluvuse reeglid lähtuma põhimõttest, et tavaliselt on kohtualluvus seotud kostja alalise elu- või asukohaga vastavalt määruse artiklile 4.
- 40 Mis puudutab eesmärki tagada kohtualluvuse ja kohaldatava õiguse kooskõla, siis on Euroopa Kohus otsustanud, et puudutatud turu käsitlemine kahju tekkimise paigana vastab ka määruse nr 864/2007 põhjenduses 7 ette nähtud kooskõla nõuetele, kuna vastavalt selle määruse artikli 6 lõike 3 punktile a kohaldatakse konkurentsipiirava tegevusega seotud kahju hüvitamise hagi suhtes selle riigi õigust, kus turgu on mõjutatud või võidakse mõjutada (15. juuli 2021. aasta kohtuotsus Volvo jt, C-30/20, EU:C:2021:604, punktid 31 ja 32 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 41 Mis puudutab lisaks argumenti, et konkurentsioiguse rikkumisega tekitatud kahju hüvitamise võimalust takistab see, kui mõiste „majandusüksus“ ei ole määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 tähenduses „kahju tekkimise paiga“ kindlaksmääramisel kohaldatav, siis tuleb tõdeda, nagu tegi ka kohtujurist oma ettepaneku punktis 97, et kohtualluvuse reeglid ei takista väidetaval konkurentsivastase tegevuse tõttu kannatanutel kasutada oma õigust hüvitisele.
- 42 Määrusest nr 1215/2012 tuleneva peamise kohtualluvusreegli kohaselt võivad sellise rikkumise tõttu kannatanud vastavalt määruse artikli 4 lõikele 1 alati pöörduda selle paiga kohtusse, kus on rikkumise toimepanija alaline elu- või asukoht.
- 43 Siiski, nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 27, võimaldab määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkt 2 pöörduda turul, mida mõjutavad kaupade hindade kindlaksmääramist ja tõstmist puudutavad salajased kokkulepped, kas kohtu poole, kelle tööpiirkonnas ettevõtja, kes leiab, et talle on kahju tekitatud, ostis nendest kokkulepetest mõjutatud kaupa, või kui see ettevõtja sooritas oste mitmes kohas, siis kohtu poole, kelle tööpiirkonnas on selle ettevõtja registrijärgne asukoht (vt selle kohta 15. juuli 2021. aasta kohtuotsus Volvo jt, C-30/20, EU:C:2021:604, punkt 43).

- 44 Järelikult on vastuolus läheduse ja etteaimatavuse ning kohtualluvuse ja kohaldatava õiguse kooskõla eesmärgiga ning sellega, et võimalus nõuda konkurentsioiguse rikkumisega majandusüksuse liikmele tekitatud kahju hüvitamist ei ole takistatud, mõiste „majandusüksus“ ümberpööratud kohaldamine kahju tekkimise paiga kindlaksmääramisel vastavalt määruse nr 1215/2012 artikli 7 punktile 2.
- 45 Lisaks on Euroopa Kohus otsustanud, et õiguskindluse eesmärk nõuab, et liikmesriigi kohus, kelle poole on pöördutud, saaks hõlpsasti lahendada oma pädevuse küsimuse ilma kohustuseta asuda asja sisuliselt läbi vaatama (28. jaanuari 2015. aasta kohtuotsus Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, punkt 61, ja 8. veebruari 2024. aasta kohtuotsus Inkreal, C-566/22, EU:C:2024:123, punkt 27).
- 46 Kõiki eespool toodud kaalutlusi silmas pidades tuleb esimesele küsimusele vastata, et määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 tuleb tõlgendada nii, et mõiste „paik, kus kahju tekitanud juhtum on toimunud“ ei hõlma selle emaettevõtja registrijärgset asukohta, kes esitab hagi sellise kahju hüvitamise nõudes, mis on tekkinud ainult tema tütarettvõtjatele kolmanda isiku konkurentsivastase tegevuse tõttu, mis kujutab endast ELTL artikli 101 rikkumist, isegi kui väidetakse, et emaettevõtja ja tütarettvõtjad kuuluvad samasse majandusüksusesse.

Teine küsimus

- 47 Teise küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 kohaldamisel on asjakohane see, et ELTL artikli 101 rikkumise esemeks olnud kaupade ostmise ajal ei olnud asjaomased tütarettvõtjad veel emaettevõtja kontrolli all.
- 48 Tuleb märkida, et see küsimus lähtub eeldusest, et määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 võib tõlgendada nii, et mõiste „paik, kus kahju tekitanud juhtum on toimunud“ võib hõlmata selle emaettevõtja registrijärgset asukohta, kes esitab hagi sellise otsese kahju hüvitamise nõudes, mis on tekkinud tema tütarettvõtjatele kolmanda isiku konkurentsivastase tegevuse tõttu.
- 49 Arvestades esimesele küsimusele antud vastust, ei ole teisele küsimusele vaja vastata.

Kohtukulud

- 50 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamise seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (viies koda) otsustab:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määruse (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades artikli 7 lõiget 2

tuleb tõlgendada nii, et

mõiste „paik, kus kahju tekitanud juhtum on toimunud“ ei hõlma selle emaettevõtja registrijärgset asukohta, kes esitab hagi sellise kahju hüvitamise nõudes, mis on tekkinud ainult tema tütarettvõtjatele kolmanda isiku konkurentsivastase tegevuse tõttu, mis

kujutab endast ELTL artikli 101 rikkumist, isegi kui väidetakse, et emaettevõtja ja tütarettevõtjad kuuluvad samasse majandusüksusesse.

Allkirjad